

Saksframlegg

BRANNFOREBYGGENDE TILTAK - OMSORGSBOLIGER

Arkivsaksnr.: 06/25314

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet tar orienteringen og skisserte tiltak til etterretning.

1. Innledning

Etter dødsbrannen på Buran i desember 2005 har rådmannen gjennomført en rekke tiltak for å redusere og eller eliminere brannfaren for hjemmeboende pleietrengende. Tiltakene kan i hovedsak inndeles i følgende to hovedområder:

- 1) kartlegging av brannalarmanlegg i alle kommunale og private omsorgsboliger
- 2) individuelle brannforebyggende tiltak hos pleietrengende

Rådmannen har foretatt kostnadsvurdering av installasjon av brannalarmanlegg på adresser som ikke har slike anlegg, samt installasjon av nødvendig utstyr for alarmoverføring og driftskostnader.

Rådmannen ber om at formannskapet tar orienteringen og skisserte tiltak til etterretning.

2. Fakta

I desember 2005 døde en kvinne på grunn av brann i egen omsorgsbolig(Buran). Kvinnen var innvilget trygghetsalarm, men denne var tatt fra henne uten at gjeldende prosedyrere ble fulgt. Det var heller ikke montert batteri i røykvarsler som var montert i hennes leilighet. Det var ikke installert automatisk brannvarsling til Trondheim brann-og redningstjeneste. På bakgrunn av denne tragiske dødsbrannen ga rådmannen følgende garanti i formannskapets møte 10 januar 2006:

- Rådmannen garanterer at ingen hjemmeboende/ beboere i omsorgsboliger skal bli fratatt sin trygghetsalarm uten etter gyldig vedtak iht bystyrevedtak
- Brukere som kan bruke trygghetsalarmen, skal kunne nå alarmsentralen/ trygghetspatruljen når de trenger hjelp innen 30 sekunder.
- Brukere med vedtak om heldøgns omsorgstjenester skal kunne få hjelp innen 5 minutter, mens andre brukere skal kunne få hjelp i løpet av 30 minutter.
- Brukere som ikke kan benytte trygghetsalarmen, f.eks på grunn av mental svikt, skal få vedtak om et annet omsorgstilbud som ivaretar brukerens trygghet (eks. sykehjemstilbud eller andre bokollektivløsninger) - såfremt de ønsker det.

Da det ikke var tilfredsstillende brannalarmanlegg i Buran omsorgsboliger, ble det i løpet av våren 2006 gjennomført en kartlegging av brannalarmanleggene i alle kommunale og private omsorgsboliger for pleietrengende. Boliger for pleietrengende er inndelt i følgende kategorier:

1. Kommunale og private omsorgsboliger **uten** tilskudd fra staten
2. Kommunale og private omsorgsboliger **med** tilskudd fra staten
3. Kommunale og private institusjonsplasser

3. BRANNFØREBYGGENDE TILTAK

3.1 Kartlegging av brannalarmanlegg i private og kommunale omsorgsboliger

Rådmannen har gjennomført kartlegging og tilstandsvurdering av brannalarmanlegg i alle private og kommunale omsorgsboliger. Formålet med denne kartleggingen er å utbedre /etablere automatiske brannalarmanlegg som oppkobles direkte til Trondheim brann-og redningstjeneste.

Trondheim kommune

Målet er at:

- samtlige kommunale og private omsorgsboliger og tilrettelagte boliger med minst 4 pleietrengende, skal ha brannalarmanlegg som varsler direkte til Trondheim brann-og redningstjeneste

Kartleggingen viser følgende:

1. Boliger uten oppstartingsstilskudd

I denne kategorien ligger de fleste adresser som ikke har etablert brannalarmanlegg eller hvor brannalarmanlegg med signaloverføring må utbedres. Dette omfatter bofellesskap for utviklingshemmede, for yngre fysisk funksjonshemmede og for personer med psykiske problemer.

I de adresser som har brannsentral forberedt for alarmoverføring er det medtatt installasjon av Al-Tel, med automatisk alarmoverføring til brannvesenet.

I de adresser hvor det ikke er etablert brannalarmanlegg er det medtatt installasjon av heldekkende brannalarmanlegg og Al-Tel.

I mindre oversiktlige bofellesskap med vaktpersonell tilstede 24 timer i døgnet er det basert på konvensjonelle brannalarmanlegg med minimum 1-sløyfe per boenhet. Dette for enkel og oversiktlig lokalisering av utløst alarm. For større bofellesskap er medtatt adresserbare brannalarmanlegg.

2. Institusjonsplasser

I denne kategorien har alle adresser etablert heldekkende brannalarmanlegg. Enkelte adresser har ikke etablert alarmoverføring til Trondheim brann-og redningstjeneste.

Det er medtatt alarmoverføringer via Al-Tel. Alle eksisterende brannsentraler er forberedt for dette.

3. Boliger med oppstartingsstilskudd(omsorgsboliger)

Også i denne kategorien har de fleste adresser etablert heldekkende brannalarmanlegg. Unntaket er Frostadveien 2 (Buran sykehjem og omsorgsboliger). Denne adressen har i forprosjektet blitt prioritert og arbeidet med å få utvidet eksisterende brannalarmanlegg til å omfatte omsorgsboligene er igangsatt. Enkelte adresser har ikke etablert alarmoverføring til Trondheim brann-og redningstjeneste.

Det er medtatt alarmoverføring via Al-Tel. Alle eksisterende brannsentraler er forberedt for dette.

Status for brannalarmanlegg – tilrettelagte boliger for pleietrengende

Samtlige adresser er gjennomgått og kontrollert i forhold til brannalarmanlegg og om disse er oppkoblet til Trondheim brann-og redningstjeneste. Det er 12 adresser som mangler brannalarmanlegg og 82 adresser mangler alarmoverføring til Trondheim brann-og redningstjeneste.

I tabell 1 vises adresser som mangler brannalarmanlegg og/eller alarmoverføring, samt installasjonskostnader.

Tabell 1: Adresser som mangler brannalarmanlegg og/eller alarmoverføring, samt installasjonskostnader.

Nr.	Type bolig	Antall adresser	Antall leiligheter pr. adresse	Adresser som mangler brannalarm-anlegg	Adresser som mangler alarm-overføring	Installasjons-kostnader (eks. mva)
1.1	Komm. inst.-plasser/OU	7	26	0	7	kr 70 000
1.2	Komm. inst.-plasser/HV	5	?	0	5	kr 50 000

Trondheim kommune

2.1	Komm. oms.boliger/ TE med oppstartstilskudd	2	7	0	2	kr 20 000
2.4	Priv. oms.boliger i stift. m/ oppstartstilskudd	1	6	0	1	kr 10 000
2.5	Priv. oms.boliger i BL m/oppstartstilskudd	19	361	1	19	kr 314 700
3.1	Kommunale omsorgsboliger uten tilskudd	37	160	8	37	kr 645 000
3.2	Komm. "oms.boliger"/BT	9	228	3	9	kr 815 600
3.3	Private "oms.boliger" uten komm. tilvisningsrett	2	9	0	2	kr 20 000
Sum		82	771	12	82	kr 1 945 300

Tabell 1 viser totale investeringskostnader for alle kommunale og private omsorgsboligadresser, totalt kr.1.945.300,- eks mva.

I tillegg påløper driftskostnader som er beregnet til kr.658.000,- eks mva for kommunale og private omsorgsboligadresser per år.

Driftskostnad for direkte varsling til brannvesenet pr adresse er ca. kr. 11.000,- eks. mva pr. år . Dette gjelder både private og kommunale adresser.

Gjennomføring - investeringskostnader

For Trondheim kommune som huseier vil dette innebære følgende kostnader:

1. Boligstiftelsen

Dette gjelder følgende 3 bygg:

Gamle Oslovei 2, Rønningsveien 9 og Erling Skakkesgt. 1.

Totalbeløp, investering kr. 765.600,- eks. mva

2. For kommunale og private omsorgsboligadresser som inkluderes i forprosjektet

Trondheim kommune dekker kostnadene med å oppjustere brannalarmanlegg med direkte varsling til Trondheim brann-og redningstjeneste. Dette gjelder boligadresser som er inkludert i forprosjektets rapport.(uttrykt vedlegg)

Totalbeløp, ca. kr. 1.345.000,- eksl. mva. Kostnadene dekkes av Trondheim kommunes avsetningskonto for oppstartingstilskudd.

Framdrift

Det er stipulert en installasjonstid på ca. 6 måneder fra igangsetting til ferdigstillelse. Anlegget i Frostadveien er startet og forventes ferdigstilt i august 2006.

3.2 Individuelle brannforebyggende tiltak hos pleietrengende

a) Innskjerping av rutiner ved opphør av trygghetsalarm

Rådmannen har sendt brev til alle enhetsledere og samtidig informert i enhetsledermøte om gjeldende rutine for tildeling og opphør av trygghetsalarm.

Gjeldende prosedyre

Brukere som vedvarende alarmerer hyppig i ikke-akutte situasjoner, til tross for løpende veiledning, skal evt. skriftlig informeres om at gjeldende vedtak om tildeling av en trygghetsalarm ikke blir forlenget. Brukeren skal samtidig motta opplysninger om klageadgang. Vedtak om at brukeren fratas trygghetsalarm skal først effektueres **etter** avsluttet klagebehandling. Bystyrevedtaket presiserer at dersom brukeren mister tilbudet om trygghetsalarm, så forutsettes det at brukeren sikres annen hjelp som ivaretar tryggheten og tilsynsbehovet.

Som nevnt, er jeg ikke kjent med at det siden 1997 er blitt fattet vedtak om å frata noen sin trygghetsalarm.

b) Gjennomgang av alle hjemmeboende brukere med vedtak om heldøgns tjeneste

Ca 3.000 av de 3.300 trygghetsalarmene er koblet opp mot mottakssentralen for trygghetsalarmeringer (Hjelp24) som besvarer alarmeringen innen 30 sekunder og vurderer om det er behov for å be om at den kommunale trygghetsalarmtjenesten skal rykke ut til brukeren. Trygghetspatruljen garanterer at brukerne skal kunne få besøk innen 30 minutt når det er behov for det.

Det er ca 300 trygghetsalarmbrukere som har vedtak om heldøgns omsorgstjenester. De bor i omsorgsboliger med døgnbemannet base. Deres trygghetsalarm er koblet direkte til den døgnbemannede basen/ mobilt utstyr som personalet bærer på seg.

Vedtak om heldøgns omsorg forutsetter at brukerne skal kunne få hjelp innen 5 minutter når det er behov for det.

Det forventes at brukere med trygghetsalarm som har vedtak om heldøgns omsorg benytter trygghetsalarmen langt hyppigere enn ordinære trygghets-alarmbrukere, da brukere med vedtak om heldøgns tjenester er svært hjelpetrengende. De skal bl.a bruke alarmen ved behov for: WC-besøk, hjelp til legging, hjelp i spisesituasjoner, behov for drikke etc på samme måte som sykehjemspasienter.

Fagansvarlig sykepleier i sonene har vurdert alle brukere med vedtak om heldøgns tjenester om de mottar faglig forsvarlig hjelp i egen bolig. 3 brukere er vurdert og anbefalt av fagfolk til å flytte til sykehjem for å oppnå bedre trygghet. Disse aktuelle brukerne har nå tilbud i sykehjem.

c) Tilbud om automatisk brannvarsler for trygghetsalarmbrukere

Rådmannen har sendt brev til alle trygghetsalarmbrukere om at de kan få montert automatisk røykvarsler til trygghetsalarmen mot en egenandel på 54,- kr pr røykvarsler pr måned. Det er ca 300 brukere som har benyttet tilbudet til nå. Det er ikke nødvendig å anskaffe automatisk røykvarsler til trygghetsalarmen i boliger som har direkte brannvarsling til Trondheim brann- og redningstjeneste.

d) Soveromsoblat

Rådmannen har anskaffet 1000 soveromsoblater som skal tilbys hjemmeboende med funksjonstap. Soveromsoblaterne påklister soveromsvindu og eventuelt soveromsdør, slik at redningsfolk lettere kan identifisere soverom ved brann.

e) Sikkerhets-sjekk

Det er utarbeidet en sjekk-liste som skal benyttes til å vurdere brannforebyggende tiltak hos hjemmeboende brukere av helse og velferdstjenester. Sjekklisten inneholder følgende punkter som skal vurderes:

Trondheim kommune

1. Er boligen tilkoblet et automatisk brannalarmanlegg, eller har boligen røykvarsler koblet mot trygghetsalarmen ?
2. Finnes røykvarsler i boligen ?
3. Skift batteri !
4. Virker røykvarsleren ?
5. Kan BRUKEREN høre røykvarsleren på soverom ?
6. Finnes slukkeutstyr i boligen ?
7. Ser slukkeutstyret ut til å være i orden ?
8. Finnes sikring av komfyr / kokeplater ?
9. Er det behov for slik sikring ?
10. Slås TV av med av/på knapp på apparatet ?
11. Er bruk av kaffetrakter / vannkoker tilfredstillende ?
12. Tildekkes elektrisk utstyr (ovner, lamper og lignende) ?
13. Synes ildsted og behandling av aske tilfredstillende ?
14. Er bruk av levende lys tilfredstillende ?
15. Er røykevanene sikre mot brann ?
16. Ved behov for assistanse ved evakuering, tilby oppsett av soveromsoblat.
17. Andre kommentarer:

Rådmannen vil i løpet av høsten 2006 gjennomføre en brannvern-kampanje, hvor ansatte i sonene skal tilby sikkerhetssjekk hos brukere av helse og velferdstjenesten. Ansatte skal på forhånd få opplæring i brannforebyggende arbeid og bruken av sjekk-listen.

4. Vurdering

I forbindelse med revisjonen av byggeforskriftene og innføringen av risikoklasser i 1997 var Trondheim kommune spesielt tidlig ute med å kreve at alle omsorgsboliger, kommunale som private, ble bygd i samsvar med kravene til bygninger i risikoklasse 6 som forutsetter brannalarmanlegg, jf. nye forskrifter fra 22 januar 1997. (sykehjem er i risikoklasse 6).

Kartleggingen av dagens brannalarmanlegg i alle boliger for omsorgstrengende viser at det er 12 adresser som mangler tilfredsstillende brannalarmanlegg og at det er 82 adresser som mangler direkte varsling til Trondheim brann- og redningstjeneste. I henhold til gjeldende brannlovgivning er det huseier som er ansvarlig for å påse at brannalarmanlegget tilfredsstiller brannforskriften. Når det gjelder lovgivningens krav om direkte varsling fra omsorgsbolig til brannvesen, vil rådmannen avklare dette innenkort tid. For Trondheim kommunes boliger for pleietrengende skal alle brannalarmanlegg varsle direkte til Trondheim brann- og redningstjeneste.

I løpet av høsten 2006 og våren 2007 vil alle brannalarmanlegg i kommunale boliger for omsorgstrengende være oppkoblet mot Trondheim brann- og redningstjeneste.

Alle sykehjemmene har brannalarmanlegg med automatisk varsling til Trondheim brann- og redningstjeneste med unntak av Kystad sykehjem. Rådmannen mener at tilsvarende brannalarmanlegg med automatisk varsling også må omfatte alle omsorgsboliger og tilrettelagteboliger for minimum 4 omsorgstrengende. I sykehjem med automatisk varsling til brannvesen er det oftest flere ansatte enn i omsorgsboliger som ikke har direkte varsling.

Rådmannen vil derfor dekke investeringskostnadene som knyttes til brannalarmanleggene i de private omsorgsboliger som omfattes av forprosjektets rapport, slik at deres brannalarmanlegg tilfredsstiller

Trondheim kommune

Trondheim kommunes krav om direkte brannvarsling til Trondheim brann-og redningstjeneste. For alle nye omsorgsboliger eller tilrettelagte boliger for omsorgstrengende, skal Trondheim kommune kreve installasjon av brannalarmanlegg med direkte varsling til Trondheim brann- og redningstjeneste.

Gjennomgangen av alle hjemmeboende brukere med vedtak om heldøgns tjenester viste at kun 3 brukere ble anbefalt å søke sykehjemsplass for å oppnå større grad av trygghet. Disse har allerede mottatt sykehjemsplass.

Rådmannen har gjennomgått gjeldende rutiner for tildeling og opphør av trygghetsalarmen, samt bruken av trygghetsalarmen. Det er presisert at brukere som har vedtak om heldøgns tjenester kan og må benytte trygghetsalarmen for å tilkalle hjelp i ordinære situasjoner som f.eks: hjelp til WC, av-og påkledning, spisesituasjoner og lignende.

Rådmannen er fornøyd med tilbakemelding fra enhetsledere om at ingen brukere er fratatt trygghetsalarm(unntatt brukeren i Buran omsorgsbolig).

Rådmannen er tilfreds med at mange trygghetsalarmbrukere har valgt å anskaffe automatisk røykvarsler. Rådmannen vil pånytt anbefale alle hjemmeboende trygghetsalarmbrukere som ikke har direkte brannvarsling til Trondheim brann-og redningstjeneste om å installere automatisk røykvarsler.

Selv om ansatte i hjemmetjenesten gjennom flere år har mottatt opplæring i brannforebyggende arbeid, vil innføring av en brannforebyggende sjekk-liste systematisere og dokumentere det brannforebyggende arbeidet. Gjennom et slikt vurderingsbesøk vil brukeren få en gjennomgang av brannforebyggende tiltak og tilbud om automatisk røykvarsler til trygghetsalarmen og montering av soveromsoblat.

5. Konklusjon / Oppsummering

Gjennomgangen av brannalarmanlegg i alle omsorgsboliger viser at 12 adresser mangler tilfredsstillende brannalarmanlegg og 82 adresser har ikke direkte varsling til Trondheim brann-og redningstjeneste.

Rådmannen iverksetter tiltak for alle kommunale og private boliger som inkluderes i forprosjektets rapport, slik at alle adressene får direkte varsling til Trondheim brann- og redningstjeneste.

Trondheim kommune stiller krav om at nye boliger for omsorgstrengende skal ha brannalarmanlegg med direkte varsling til Trondheim brann- og redningstjeneste.

Rådmannen vil i løpet av høsten 2006 gjennomføre systematisk brannforebyggende arbeid hos hjemmeboende brukere av helse og velferdstjenester.

Rådmannen ber om at formannskapet tar orienteringen og skisserte tiltak til etterretning.

Rådmannen i Trondheim, 29/6. 2006.

Tor Åm
kommunaldirektør

Eirik Roos / Gunvor Skaar Kulseng
rådgivere / rådgiver

Trondheim kommune

Forprosjekt-rapport ligger som uttrykt vedlegg i Bystyresekretariatet.